

Originaaldokument:
http://www.schaeferhunde.de/site/typo3conf/ext/nf_downloads/pil/passdownload.php?downloaddata=155

Saksamaa Saksa Lambakoerte Ühing (SV)
Asutatud 1899. aastal
VDH, FCI ja WUSV liige

Aretuskontrolli (*Körung*) eeskiri
2007. a. versioon

Sisukord

1. Üldosa

2. SV aretuskontrolli sisu

- 2.1 Aretustalitus
- 2.2 Aretuskontrolli kohtunik
- 2.3 Aretuskontrollipiirkonna pädevus
- 2.4 Aretuskontrollide korraldamise hooaeg
- 2.5 Õigusküsimused

3. Eeltingimused aretuskontrollis osalemiseks

- 3.1 Koertele

4. Aretuskontrolle korraldavad kohalikud organisatsioonid

- 4.1 Nõuded kohalikule organisatsioonile
- 4.2 Vahendid
- 4.3 Aretuskontrolli korraldaja kohustused

5. Aretuskontrollile registreerimine

6. Aretuskontroll

- 6.1 Hinnang iseloomule
- 6.2 Lasukartmatuse kontroll
- 6.3 Varrukakatse (kehtib alates 1997. a. aretuskontrolli hooajast)
- 6.4 Mõõtmine ja kaalumine
- 6.5 Välimiku ja liikumise hindamine
- 6.6 / Aretuskontrolli aruandlus/ aruanded, tulemuste kinnitamine

7. Aretuskontrolli tulemus

- 7.1 I aretusklass
- 7.2 II aretusklass

- 7.3 Aretusklassi parandamine
- 7.4 Aretuskontroll lükatakse ühe aasta võrra edasi, kui:
- 7.5 /Sobimatus aretuskontrolliks
- 7.6 Aretuskontrolli tulemuse kehtivus

8. Aretuskontrolli tunnistus ja aretuskontrolli raamat

1. Üldosa

Saksamaa Saksa Lambakoerte Ühing (SV) on tõu esmaühinguks ja seetõttu mõõtuandvaks ning vastutavaks selle tõu eest, mida tunnustavad VDH ja FCI .

SV aretuskontrolli eeskiri teenib saksa lambakoera plaanipärast aretust ja reguleerib kogu aretusega seotud valdkonda. See on põhikirja osaks ja kohustuslik kõigile ühingu liikmetele.

Aretuskontrolli eeskirja eesmärgiks on leida tõuloomade paremik selliselt, et nende iseloom, käitumine ja ka anatoomilised erinevused säiliks ning tõu vajaduste kohaselt avalduksid.

2. SV aretuskontrolli sisu

2.1 Aretustalitus

Aretustalitus (*Köramt*) valmistab ette aasta aretuskontrollide graafiku (tähtjad, korraldavad kohalikud organisatsioonid, aretuskontrolli läbi viivad kohtunikud (*Körmeister*) ja aretuskontrollipiirkonnad jne.)

Aretustalitus registreerib kõik piirkondlikud aretuskontrollide protokollid, mille vormilist õigsust kontrollitakse ja protokollid dokumenteeritakse. Aretustalitus väljastab aretuskontrolli tunnistused ja avaldab igal aastal kõik aretuskontrolli läbinud koerad aretuskontrolliraamatus.

2.2 Aretuskontrolli kohtunik

SV määrab aretuskontrolli kohtunikeks kogenud välimikukohtunikud. Aretuskontrolli kohtunikel ei ole õigust nõuda, et neid igal aastal uuesti hindama kutsutaks. Selle üle otsustamine kuulub vastava liidumaa organisatsiooni pädevusse. Liidumaa organisatsiooni eestseisuse kompetentsi kuulub ka varrukameeste jaotamine aretuskontrollidesse .

2.3 Aretuskontrollipiirkonna pädevus

Aretuskontrollide regionaalne või kohalik organiseerimine on ühingu poolt delegeeritud liidumaade või kohalikele organisatsioonidele.

2.4 Aretuskontrollide korraldamise hooaeg

Aretuskontrollide korraldamise hooaeg kestab 1. märtsist 30. novembrini. Sellel perioodil saab aretuskontrollil koeraga osaleda vaid ühe korra.

2.5 Õigusküsimused

2.5.1 Omanik, kes soovib oma koeraga aretuskontrollil osaleda, peab olema SV liige. Koera aretuskontrolli tulemus kaotab kehtivuse, kui omanik astub ühingust välja.

2.5.2 Aretuskontrolli õiguspädevus

Koera allkirjaõigusliku omaniku jaoks kehtib aretuskontrollide kohaliku õiguspädeva korraldaja poolt koostatud aretuskontrollide graafik.

Seejuures määrab kohaliku organisatsiooni liikmelisus liidumaa organisatsiooni kuulumise. Mitmete liidumaade erinevatesse kohalikesse organisatsioonidesse kuulumise korral määratakse liidumaa organisatsiooni liikmelisus alalise elukoha järgi. Nende liikmete kuulumus liidumaade organisatsioonidesse, kes ise ei kuulu ühessegi kohaliku organisatsiooni, määratakse samuti alalise elukoha järgi.

Aretuskontrolli kohtunikud võivad ise vabalt valida aretuskontrolli koha antud liidumaa piires.

2.5.3 Aretuskeelu saanud koeraomanikule kuuluvat koera ei saa tema ise ega ka tema asemel keegi kolmas isik esitada aretuskontrolliks.

2.5.4 Aretuskontrolli hindava kohtuniku otsus on lõplik ega kuulu vaidlustamisele.

2.5.5 Koera aretuskontrolli läbimise või mitteläbimise osas ei oma osalejad ega kõrvalised isikuid mingeid nõudeid. Igasugused aretuskontrolli läbimise või mitteläbimisega seotud kahjutasunõuded aretuskontrollis osaleja (omaniku) või kõrvalise isiku poolt on täiesti välistatud.

2.5.6 Vastutus

Koera omanik peab hüvitama kõik koera poolt tekitatud kahjud.

3. Aretuskontrollis osalemise tingimused

3.1 Koertele

Aretuskontrollis võivad osaleda ainult need saksa lambakoerad, kes on kantud SV tõuraamatusse. Aretuskontrollis osalemise aastal peavad nad saama vähemalt kaheaastaseks.

- tõend vähemalt SchH 1 või IPO 1 tulemuse kohta minimaalselt 80 punktiga C osas, mis on antud SV poolt tunnustatud katsekohtuniku poolt;
- tõend SV poolt tunnustatud kohtunikule sooritatud vastupidavuskatse (AD) kohta;

- tõutunnistusel templimärke „A“ düsplaasiauuringu tulemuse kohta;
- tõutunnistusel ED (õlaliigese düsplaasia) -templimärke (kui koer on sündinud pärast 01.01.2004)
(kehtib alates 2008.a. aretuskontrolli hooajast)
- tõend vähemalt näitusehinde „hea” kohta, mille on andnud SV kohtunik.

Muud tingimused

- haiged koerad ei tohi aretuskontrollis osaleda;
- emase koera jooksuajast tuleb teatada aretuskontrolli kohtunikule, kes reguleerib osavõttu;
- koera peab olema võimalik tätoveerimisnumbri või kiibi järgi identifitseerida.

4. Aretuskontrolle korraldavad kohalikud organisatsioonid

4.1 Nõuded kohalikule organisatsioonile

- suur treeningplats koos vastavate ruumide ja sanitaarsõlmega;
- piisav arv koolitatud personali;
- sekretär.

4.2 Vahendid

- katusealune aretuskontrolli kohtunikule ja sekretariaadile;
- piisavalt suur näitusering;
- helivõimendusaparatuur;
- SV poolt aktsepteeritav mõõdupuu;
- mõõdulint;
- kaal;
- kaks piisava laskemoonaga varustatud stardipüstolit;
- koerajuhtide rinnanumbrid.

4.3 Aretuskontrolli korraldaja kohustused

- õigeaegne registreerimine;
- andmete täpsuse ja õigsuse kontrollimine;
- aretuskontrolli spetsialisti informeerimine registreerunute kohta;

- osalejate kataloogitaolise nimekirja koostamine, jagades koerad vastavalt soole ja sellele, kas koer osaleb esimest või mitmendat korda;
- koerte kontrollitud andmete edastamine aretuskontrolli kohtunikule enne aretuskontrolli algust;
- SV liikmelisuse kontrollimine.

5. Aretuskontrollile registreerimine

Registreerimisavaldus tuleb esitada aretuskontrollide graafikus ettenähtud korraldajale hiljemalt seitse päeva enne aretuskontrolli toimumise tähtaega. Hiljemalt aretuskontrolli päeval esitada järgnevad dokumendid:

- 1) SV-s kehtiva tõutunnistuse originaal;
- 2) hindamisraamat;
- 3) aretuskontrolli tunnistus (korduva aretuskontrolli korral);
- 4) punktis 3.1 nimetatud dokumendid.

Ühel päeval lubatakse aretuskontrollis osalema maksimaalselt 50 koera. Kui registreerujaid on rohkem, tuleb võtta lisaks üks päev (või pool päeva) samal nädalavahetusel.

6. Aretuskontroll

6.1 Hinnang iseloomule

Iga koera puhul hindab aretuskontrolli kohtunik tema iseloomu. See võib toimuda kogu aretuskontrolli jooksul. Koer peab vastavalt tõustandardile näitama iseloomukindlust, st eelkõige loomulikku vaba käitumist, enesekindlust, tugevat närvikava ja sõbralikkust.

6.2 Lasukartmatuse kontroll

Vähemalt 15 sammu kauguselt lastakse stardipüstolist (6 mm) vähemalt kaks lasku; koer peab jääma lasu suhtes ükskõikseks

6.3 Varrukakatse (kehtiv alates 1997. a)

Varrukakatset pannakse hindama vastava koolituse saanud aretuskontrolli kohtunik. Aretuskontrolli kohtunikku abistab vastava liidumaa organisatsiooni varrukamees.

Läbiviimine:

I Rünnak

1. Koerajuht raporteerib koos rihma otsas oleva koeraga aretuskontrolli kohtunikule.

2. Aretuskontrolli kohtuniku märguandel võtab koerajuht varjest 30 sammu kaugusel märgitud kohas algasendi ja võtab koeralt jalutusrihma ära.
3. Jalutusrihm tuleb riputada üle õla või panna taskusse.
4. Aretuskontrolli kohtuniku märguandel läheneb koerajuht koos vabalt kõrval liikuva koeraga varjele, kus on peidus varrukamees.
5. Koer peab käima tihedalt koerajuhi jala kõrval.
6. Kui koerajuht või koer on umbes viie sammu kaugusel varjest, ründab varrukamees neid hirmutavate hüüatuste saatel aretuskontrolli kohtuniku märguandel.
7. Koer peab kohe enesekindlalt ja energiliselt rahuliku ja sügava haarde abil rünnaku tõrjuma.
8. Kui koer on varrukast kinni võtnud, lööb varrukamees pehme nuudiga kaks hoopit tema reie, külje või turja piirkonda.
9. Koerajuht võib koera varrukamehe rünnaku tõrjumiseks julgustada.
10. Aretuskontrolli kohtuniku märguandel lõpetab varrukamees rünnaku ja jääb rahulikult seisma.
11. Koer peab iseseisvalt või koerajuhi lahtilaskmiskäskluse peale varrukast lahti laskma ja varrukameest valvama jääma.
12. Koerajuht saab aretuskontrolli kohtunikult märguande koera juurde minekuks.
13. Koerajuht võtab koera jalutusrihma otsaja siirdub aretuskontrolli kohtuniku märguandel talle osutatud varjesse.

II Pikamaarünnaku tõrjumine

1. Koerajuht tuleb aretuskontrolli kohtuniku märguandel varjest välja ja läheb ettenäidatud kohta (keskjoonel).
2. Koeralt võetakse jalutusrihm ära ja teda hoitakse kinni kaelarihmast.
3. Koer peab püsima paigal seni, kuni ta suulise käsklusega "Edasi" ("*Voran*") rünnakut tõrjuma saadetakse.
4. Aretuskontrolli kohtuniku märguandel tuleb varrukamees koerajuhist ca 70-80 sammu kaugusel olevast varjest normaalselt kõndides välja.
5. Koerajuht käsib varrukamehel hüüdega: "Jääge seisma!" ("*Bleiben Sie stehen!*") seisma jääda.

6. Varrukamees eirab seda käsku ning ründab otsesuunas koera ja koerajuhti .
7. Kohe peale rünnaku algust annab aretuskontrolli kohtunik koerajuhile loa rünnaku tõrjumiseks.
8. Koerajuht saadab koera koheselt suulise käsuga “Edasi” (“*Voran*”) rünnakule, jäädes ise paigale.
9. Koer peab survet avaldades ja energiliselt tugeva, sügava, kindla ja rahuliku haardega rünnaku tõrjuma.
10. Kui koer on haaranud, siis pärast lühikest ähvardust - mille jooksul koera ei lööda - lõpetab varrukamees aretuskontrolli kohtuniku märguandel vastupanu.
11. Koer peab iseseisvalt või koerajuhi lahtilaskmiskäskluse “*Aus*” (“*Anna*”) peale varrukast lahti laskma ja varrukameest valvama jääma.
12. Aretuskontrolli kohtuniku märguandel läheb koerajuht normaalselt kõndides otseteed koera juurde ja paneb ta jalutusrihma otsa.
13. Koerajuht raporteerib koos rihma otsas oleva koeraga töö lõpetamisest aretuskontrolli kohtunikule ning lahkub seejärel platsilt.

III Koera identifitseerimine

Peale töö lõpetamisest raporteerimist toimub ka tätoveeringunumbri või kiibi kontroll, mille viib läbi aretuskontrolli kohtunik.

VI Hindamine

1. Lahtilaskmine

- 1.1 Rünnaku lõppedes peab koer iseseisvalt lahti laskma.
- 1.2 Esimese suulise lahtilaskmiskäskluse “*Aus*” (“*Anna*”) võib koerajuht iseseisvalt sobival hetkel anda.
- 1.3 Kui koer ei lase iseseisvalt esimese käskluse peale lahti, võib koerajuht olukorrast sõltuvalt saada aretuskontrolli kohtunikult loa veel kaheks suuliseks lisakäskluseks.
- 1.4 Suulist lahtilaskmiskäsklust “*Aus*” (“*Anna*”) andes peab koerajuht rahulikult, koera mõjutamata paigal seisma.
- 1.5 Koera nime kasutamist loetakse lahtilaskmiskäskluseks.
- 1.6 Kui koer talle järgi tuleva koerajuhi lähenedes iseseisvalt varruka lahti laseb, võib seda ka lahtilaskmiseks lugeda. Kuid koerajuht peab siiski koerast vähemalt 5 sammu kaugusele jääma.

- 1.7 Kui koer laseb mõlemas sooritusel iseseisvalt või lahtilaskmiskäskluse peale varruka lahti, antakse talle hinnang „laseb lahti” (“*lässt ab*”).
- 1.8 Kui lahtilaskmine ei õnnestu – ja seda ka ainult ühes sooritusel – märgitakse hindeks „ei lase lahti” (“*lässt nicht ab*”).
- 1.9 Kumbki hinnang aretuskontrolli tulemust ei mõjuta.
- 1.10 Aretuskontrolli kohtunik viibib kogu varrukakatse jooksul koerajuhi lähedal ning jälgib tähelepanelikult koera ja koeraomaniku käitumist kuni koera rihma otsa panemiseni.

2. Instinktitaseme, enesekindluse ja koormustaluvuse hindamine (TSB)

- 2.1 Varrukakatset hinnatakse järgmiste hinnetega: „võrratu”, „piisav”, „puudulik”.
- 2.2 „Võrratu”:

Enesekindel, survet avaldav, sihiteadlik ja kindel haaramine ning haardes püsimine. Puudub negatiivne reageering nuudihoopidele. Koer valvab tähelepanelikult varrukamehe lähedal. .
- 2.3 „Piisav”:

Piiratud enesekindlus ja sihiteadlikkus nii haardes ja löögitaluvuses kui ka valvamisel.
- 2.4 „Puudulik”:

Puudulik enesekindlus, väga vähene koormustaluvus ja huvi varrukamehe vastu.

Lisanõuded Saksamaa saksa lambakoerte peaerinäituse raames korraldatavale varrukakatsele.

1. Saksamaa saksa lambakoerte peaerinäitusel on aretuskontrolli kohutniku/koolituskohtuniku käsutuses nii varrukamees kui ka varuvarrukamees.
2. Igast järjekordsest tulemusest teavitatakse läbi mikrofoni vahetult peale varrukakatse sooritamist.
3. Varrukakatsele järgneb tätoveeringunumbrite või kiipide kontroll, mille peab läbi viima (üks) SV eestseisuse poolt kinnitatud kohtunik/kohtunikud (eesti keeles: SV kohtunik/kohtunikud). Kohtunik/kohtunikud koerte identifitseerimiseks määratakse korraldava liidumaa organisatsiooni poolt.

6.4 Mõõtmine ja kaalumine

Aretuskontrolli korraldaja või selleks volitatud abiline võib koera kaaluda, mõõta tema rinna sügavuse ja ümbermõõdu; turjakõrgust mõõdab aretuskontrolli kohtunik.

6.5 Välimiku ja liikumise hindamine

Välimiku hindamise ajal täidab aretuskontrolli spetsialist aretuskontrolli hindamiselehe. Koera tuleb seejuures esitada ilma olulise kõrvalabita.

6.6 Aretuskontrolli hinnang, vastav tõend

Aretuskontrolli lõpus annab aretuskontrolli kohtunik kõigi osalenud koerte kohta läbi mikrofoni oma hinnangu. Korraldaja annab koerte omanikele üle aretuskontrolli kohtuniku poolt allkirjastatud tõendi. Sellele on märgitud aretuskontrolli tulemus ja tõendus tõutunnistuse hoiule andmise kohta SV peakontoris.

7. Aretuskontrolli tulemus

7.1 I aretusklass

I aretusklass on kõrgeima tõukvaliteedi näitaja, mis tõstab esile need koerad, keda soovitatakse aretuseks. Sellesse klassi valitakse need koerad, kes vastavad tõu standardile.

- a) standardile vastavad mõõdud, kaal ja anatoomiline ehitus;
- b) tõuomane käitumine, see tähendab, et koer on enesekindel ja heatahtlik ning omab võrratut instinktitaset, enesekindlust ja koormustaluvust;
- c) laitmatu, tühikuteta hambumus; topelt P1 on lubatud.

7.2 II aretusklass

II aretusklassi arvatakse koerad, kellel esineb:

- a) väikesi kõrvalekaldeid anatoomilises ehituses;
- b) turjakõrguse ala- või ülemõõdulisus kuni 1cm võrra;
- c) instinktitaseme, enesekindluse ja koormustaluvuse hindeks „piisav”;
- d) puudub üks P1 või üks lõikehammas; puuduvad kaks P1 või üks P1 ja üks lõikehammas või üks P2 või keskmised lõikehambad on kergelt kulunud.

7.3 Aretusklassi parandamine

II aretusklassi kuuluvate koerte omanikel on võimalus oma koerte tulemust parandada (esmane aretuskontroll/ korduv aretuskontroll) kõige varem järgmisel aastal selle sama aretuskontrolli kohtuniku juures.

Aretushinde tõstmist võimaldava erinevuse, võrreldes eelmise aretuskontrolliga, peab kinnitama aretuskontrolli kohtunik. Aretusklassi parandamist saab mõlemal juhul (kas esmasel või korduval aretuskontrollil) taotleda vaid ühe korra.

7.4 Aretuskontrolli tulemuse andmine lükatakse ühe aasta võrra edasi, kui:

- a) füüsiline areng pole aretuskontrolli sooritamise ajaks veel lõpule jõudnud;
- b) koera käitumise või instinktitaseme, enesekindluse ja koormustaluvuse hindamisel ei saavutata nõuetekohast tulemust;
- c) Aretuskontrolli kordamine ühel ja samal põhjusel on võimalik ainult üks kord. Kui koer täpselt samal põhjusel ka teisel korral aretuskontrolli ei läbi, ei saa ta rohkem enam aretuskontrolli korrata.

7.5 Aretuskontrolli mitteläbimine

Koerale ei anta aretuskontrolli tulemust järgmiste puuduste korral:

- a) olulised puudused anatoomias;
- b) turjakõrguse ala- või ülemõõdulisus üle 1 cm;
- c) krüptorhism;
- d) hambumisvead;

Kui puuduvad järgmised hambad:

üks P3 või

kaks lõikehammast või

üks P2 + üks lõikehammas või

üks P2 + üks P1

kaks P2

- e) koerale, kellel esineb oluline pigmendipuudus;
- f) pikakarvalistele või pika karvalistele aluskarva omavatele koertele.

7.6 Aretuskontrolli tulemuse kehtivus

7.6.1 Esmane aretuskontrolli tulemus ja uus aretuskontrolli tulemus pärast katkestust antakse kaheks aastaks. Teisel aastal tuleb koer taas aretuskontrolli esitada.

7.6.2 Teistkordne aretuskontrolli tulemus antakse eluajaks.

7.6.3 Aretusklassi parandamine ei pikenda esialgse aretuskontrolli tulemuse kehtivust.

7.6.4 Tiinuse lõppjärgus olevad aretuskontrolli tulemusega emased koerad ei pea sel aastal ettenähtud kordusaretuskontrolli läbima ja saavad järgmiseks aastaks uue aretusloa (aretuskontrolli tulemuse pikendamine).

Aretuskontrolli sooritamise päeval tuleb esitada:

Vähemalt 42 päeva pikkuse tiinuse tõendamine paaritustõendi ettenäitamisega

Kohaliku organisatsiooni tõuaretuse eest vastutava töötaja tõend nähtava tiinuse kohta. Sama kehtib ka imetavate emaste koerte kohta, kui poegimise ja aretuskontrolli päeva vahel pole rohkem kui 42 päeva.

Muudel põhjustel on aretuskontrolli tulemuse kehtivuse pikendamine välistatud.

7.7 Aretuskontrolli tulemuse kehtivuse lõppemine

Kui koer ei osale kordusaretuskontrollil, lõpeb aretuskontrolli tulemuse kehtivus aasta lõpuks.

7.7.1 Aretuskontrolli tulemus kaotab kehtivuse, kui koer müüakse ühingu mitteliikmele ja uus omanik ei astu vähemalt kolme kuu jooksul ühingu liikmeks.

7.7.2 Kui koera omanikku on karistatud ühingust väljaheitmisega, kaotab aretuskontrolli tulemus kehtivuse samal päeval, mil omaniku väljaheitmise otsus jõustub.

7.7.3 Aretuskontrolli tulemus loetakse kehtetuks

Aretuskontrolli tulemus loetakse kehtetuks vastavalt aretuskontrolli kohtuniku või tõukohtuniku avaldusele aretustalitusele. Avalduse menetlemise ajaks võib aretuskontrolli tulemuse kehtivuse peatada.

8. Aretuskontrolli tunnistus ja aretuskontrolli raamat

Aretuskontrolli läbinud koertele väljastab aretustalitus tasulise aretuskontrolli tunnistuse. See antakse koera omanikule üle mõne nädala jooksul koos tõutunnistuse originaaliga. Aretuskontrolli mitteläbinud koera omanikule tagastatakse tõutunnistuse originaal samuti ettenähtud tähtajaks. Tõutunnistusele märgitakse aretuskontrolli mitteläbimise põhjus.

Samal aastal aretuskontrolli läbinud koerad avaldatakse vastavalt soole SV aretuskontrolli raamatus. Aretuskontrolli raamat on ulatuslik ülevaade aretuseks soovitatud ja sobivatest koertest seoses nende anatoomiliste omaduste, iseloomu ja käitumisega koos härra aretuskontrolli kohtuniku poolt tehtud soovitustega aretuseks - see on ulatuslik ja hädavajalik teatmeteos kõigi tõsiseltvõetavate aretajate jaoks.

Selle aretuskontrolli eeskirja jõustumisel kaotavad kõik varasemad versioonid kehtivuse.